

ГЛАВА 21. ОРГАНІЗАЦІЯ КАРАУЛЬНОЇ СЛУЖБИ В ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ

- 21.1. Завдання караульної служби
- 21.2. Склад караулу
- 21.3. Організація служби караулів
- 21.4. Внутрішній порядок в караулах та розпорядок дня
- 21.5. Допуск у службові приміщення осіб, які не належать до складу підрозділу
- 21.6. Вимоги безпеки праці при несенні служби

21.1. Завдання караульної служби

Караульна служба – це виконання основного оперативного завдання.

Основне оперативне завдання особового складу пожежно-рятувальних підрозділів ОРСЦЗ – рятування людей у разі виникнення загрози їх життю, ліквідування пожежі в тих розмірах, які вона набула на момент прибуття пожежного підрозділу та надання допомоги в ліквідуванні наслідків аварій, катастроф і стихійного лиха.

Караульна служба вимагає від особового складу точного дотримання всіх положень тимчасового порядку, високої дисципліни, рішучості й ініціативи.

Завданнями караульної служби є:

- забезпечення постійної готовності чергових караулів до виконання дій за призначенням;
- гасіння пожеж, рятування людей на них та, відповідно до тактико-технічних можливостей, надання допомоги при виникненні аварій, катастроф, стихійного лиха;
- здійснення контролю за станом джерел протипожежного водопостачання, засобів зв'язку, проїздів;
- підтримання постійного зв'язку зі службами взаємодії;
- здійснення підготовки особового складу МНС;
- підтримка статутного порядку в органах управління та підрозділах;
- забезпечення цілодобового нагляду за протипожежним станом об'єктів, що охороняються на договірних засадах.

21.2. Склад караулу

Чисельність особового складу, кількість і тип автомобілів, що знаходяться на оснащенні підрозділів, визначаються штатним розкладом, при цьому штатна чисельність повинна відповідати таблиці оперативного розрахунку визначеного для підрозділу типу техніки, який встановлюється Статутом дій у надзвичайних ситуаціях.

Караули пожежно-рятувальних підрозділів розподіляються на відділення за кількістю пожежної та рятувальної техніки, яка знаходиться в оперативному розрахунку.

На оснащенні караулу знаходяться всі основні і спеціальні автомобілі, які є в оперативному розрахунку й у резерві, та інша автотехніка, обладнана оснащенням за нормами табельної належності.

Посадовими особами караулу є:

- начальник караулу;
- помічник командира (капітана) пожежного корабля;
- начальницький склад, який займається профілактикою пожеж і входить до складу чергового караулу пожежно-рятувального підрозділу по охороні об'єкта;
- командир відділення;
- водій;
- диспетчер (радіотелефоніст) пункту зв'язку підрозділу.

Залежно від виду техніки, що знаходиться в оперативному розрахунку, і штатів підрозділу, до складу караулу можуть входити й інші посадові особи, обов'язки яких розробляються начальником підрозділу.

21.3. Організація служби караулів

Служба караулів у підрозділах МНС здійснюється з урахуванням кількості відпрацьованого особовим складом часу в межах вимог чинного законодавства.

Служба караулів у пожежно-рятувальних підрозділах здійснюється в чотири зміни. Тривалість кожного чергування – 24 години. Перехід пожежно-рятувальних підрозділів на інший порядок несення служби визначається окремо. Порядок несення служби щодо професійної пожежної охорони погоджується з обласними, районними, міськими органами профспілок.

В оперативний розрахунок караулу пожежно-рятувального підрозділу забороняється призначати осіб, які не склали Присяги особового складу органів і підрозділів цивільного захисту, не мають відповідної підготовки, скоїли проступки, за якими ведеться розслідування, хворих, а також осіб, не підготовлених до служби.

Особовий склад караулу пожежно-рятувального підрозділу забезпечується спорядженням, форменим і спеціальним обмундируванням, а також, у встановленому порядку, апаратами захисту органів дихання та зору.

Спеціальний одяг і спорядження закріплюються за кожною особою чергового караулу і підганяються за ростом.

Утримання техніки, оснащення й обладнання караулу в постійній готовності і чистоті покладається на весь особовий склад караулу.

Час зміни караулу у пожежно-рятувальних підрозділах з охорони міст встановлюється начальником гарнізону служби. При цьому зміна караулів у всіх пожежно-рятувальних підрозділах міста (району, області) повинна проводитися в один і той же час.

Час зміни караулів у пожежно-рятувальних підрозділах з охорони об'єктів встановлюється керівництвом таких підрозділів за узгодженням з ГУ МНС, керівниками підприємств і не повинен збігатися з часом зміни робітників та службовців об'єкта.

21.4. Внутрішній порядок в караулах та розпорядок дня

Увесь особовий склад караулу під час чергування повинен бути одягненим за встановленою формою, а особи внутрішнього наряду повинні бути в головних уборах і мати відповідні наруканні пов'язки чи інші позначки.

Нікому зі складу чергового караулу не можна відлучатися з підрозділу без дозволу начальника караулу. Начальник караулу має право дозволити відлучатися особовому складу з підрозділу тільки для виконання доручень, пов'язаних із несенням служби, а також у разі хвороби, але з наступним повідомленням начальнику підрозділу.

Особовий склад караулу повинен розташовуватися в підрозділі таким чином, щоб за сигналом “Тривога” караул був готовий до виїзду протягом нормативного часу.

Усі зовнішні двері приміщень караулу, за винятком вхідних, що знаходяться під наглядом осіб, які несуть службу у

внутрішньому наряді, у нічний час повинні бути замкнені на замок.

У караульному приміщенні, гаражі і проходах до них забороняється розміщувати меблі, майно, техніку й інше обладнання, що може перешкоджати своєчасному збору караулу за сигналом “Тривога”.

Розпорядок дня чергових караулів підрозділів встановлюється начальником гарнізону служби.

Особовому складу чергового караулу в нічний час (з відбою і до підйому) дозволяється відпочивати лежачи (спати) у караульному приміщенні, за винятком осіб, що несуть службу у внутрішньому наряді, на постах і в дозорах.

Начальнику караулу дозволяється відпочивати (спати) у нічний час не більше 3-х годин.

Диспетчерам (радіотелефоністам), які несуть службу цілодобово, дозволяється відпочивати (спати) у нічний час не більше 3,5 год., за умови заміни їх на цей час підготовленими особами.

Особовому складу караулу, який відпочиває, дозволяється знімати взуття, ремені, перебуваючи у костюмі літньому повсякденному робочому із розстебнутим коміром куртки.

Диспетчери (радіотелефоністи), що несуть службу по 12 годин, звільняються від роботи (із підміною) на час для прийому їжі. Час для сну їм не надається.

Дотримання порядку в службових приміщеннях і на території підрозділів МНС є обов'язковим для усього особового складу.

Дотримання чистоти і порядку в службових приміщеннях і на території підрозділів, виконання інших господарських робіт покладається на особовий склад чергових караулів цих підрозділів.

Всі приміщення в будівлях, розташованих на території підрозділу, є службовими. Курити в службових приміщеннях суворо заборонено.

21.5. Допуск у службові приміщення осіб, які не належать до складу підрозділу

У приміщення чергового караулу підрозділу допускаються особи, що прибули:

- для перевірки гарнізонної, караульної та внутрішньої служби;

- для повідомлення про пожежі, аварії, катастрофи, стихійне лихо й інші події, що стосуються підрозділів МНС;
- у службових справах;
- у складі делегацій і екскурсій, що відвідують підрозділ за узгодженням із начальником гарнізону чи начальником підрозділу;
- на стажування, навчання при підрозділі, за узгодженням із керівництвом підрозділу;
- члени добровільних пожежних дружин, що прибули для посилення караулу з дозволу керівництва підрозділу.

У всіх осіб, які прибули в службові приміщення підрозділу, начальник караулу з'ясовує ціль прибуття і за необхідності супроводжує прибулих до начальника підрозділу, його заступника або інших посадових осіб (інженерно-інспекторського складу).

Особам, які прибули для перевірки караулу та яких начальник караулу знає особисто, він доповідає за встановленою формою.

Якщо особа, яка прибула для перевірки караулу, є незнайомою для начальника караулу, він відрекомендується, просить особу пред'явити службове посвідчення та припис на право перевірки караулу (підрозділу), після чого доповідає за формою та супроводжує перевіряючого, виконує вказівки в межах своєї компетенції.

Форма доповіді: “Товаришу майор, чергує перший (другий, ...) караул, особовий склад зайнятий (доповідає чим зайнятий). Начальник караулу лейтенант Саєнко”. Під час доповіді начальника караулу присутній особовий склад за командою “Струнко” стає у стройову стійку.

21.6. Вимоги безпеки праці при несенні служби

Під час несення служби у внутрішньому наряді особовий склад повинен забезпечити:

- справне утримання обладнання, інвентарю та майна, освітлення (аварійне, чергове);
- дотримання правил безпеки праці та пожежної безпеки в приміщеннях і на прилеглих до частини територіях;
- вільними від сторонніх предметів, обладнання та інвентарю шляхи руху особового складу за сигналом тривоги;
- допуск до спеціального обладнання та технічних засобів лише осіб, які визначені наказом начальницького структурного підрозділу і мають відповідну підготовку та допуск.

У разі виявлення несправностей обладнання, інвентарю, систем опалення, енергопостачання та зв'язку вжити заходів до їх усунення та доповісти безпосередньому начальнику.

Під час несення служби на постах, у дозорах та під час проведення профілактичної роботи на об'єктах працівники пожежної охорони зобов'язані суворо дотримуватись загальнооб'єктових, а також цехових (у лабораторіях, на установках і т.ін.) правил безпеки та гігієни праці.

Особи чергового караулу, вперше направлені для несення служби на об'єкті, проходять інструктаж з безпеки і гігієни праці на ділянках постів і маршрутах дозорів. Інструктаж проводиться особисто начальником караулу, про що робиться запис у журналі реєстрації інструктажів.

Особовий склад, що несе караульну, постову, дозорну службу, має бути забезпечений плащ-накидками, теплим одягом (валянки, кожух, рукавиці тощо) відповідно до погодних умов.

Контрольні запитання:

1. Які завдання ставляться перед караульною службою?
2. Які особи відносяться до посадових осіб караулу?
3. Як визначено порядок відпочинку особового складу чергового караулу?
4. Які особи допускаються у приміщення чергового караулу підрозділу?
5. Що повинен забезпечити внутрішній наряд чергового караулу?